

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев2 2223/2023
21.06.2023. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Гордане Комненић, председника већа, Марије Терзић и Мирјане Андријашевић, чланова већа, у парници тужиле АА из ..., чији је пуномоћник Александар Милић, адвокат из ..., против тужене Основне школе „Вера Радосављевић“ Неготин, чији је пуномоћник Правобранилаштво општине Неготин, ради поништаја решења о престанку радног односа и утврђења, одлучујући о ревизији тужиле изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 734/2023 од 22.02.2023. године, у седници одржаној 21.06.2023. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија тужиле изјављена против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 734/2023 од 22.02.2023. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Неготину П1 35/22 од 06.12.2022. године, ставом I изреке, одбијен је тужбени захтев тужиле којим је тражила да се поништи решење Школског одобра тужене од 21.04.2022. године заведено под бројем ../22 26.04.2022. године и решење директора тужене о престанку радног односа тужилји број ../22 од 07.04.2022. године и да се утврди да је тужилја засновала радни однос код тужене на неодређено време те да се тужена обавезе да тужилју врати на посао и распореди на послове ... које је тужилја обављала до престанка радног односа, као неоснован. Ставом II изреке, тужилја је обавезана да туженој накнади трошкове парничног поступка у укупном износу од 70.500,00 динара, са законском затезном каматом од дана извршности пресуде па до исплате.

Апелациони суд у Нишу је, пресудом Гж1 734/2023 од 22.02.2023. године, одбио као неосновану жалбу тужиле и потврдио пресуду Основног суда у Неготину П1 35/22 од 06.12.2022. године и решења Основног суда у Неготину П1 35/2022 од 06.12.2022. године (којим је одбачен, као неуредан предлог тужиле за одређивање привремене мере обавезивањем тужене да тужилји исплаћује месечно накнаду зараде у висини од 50% од дана подношења предлога суду па до правноснажног решења поступка у овој правној ствари).

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужилја је благовремено изјавила ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Врховни суд је испитао побијану пресуду, применом одредбе члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, бр. 72/11... 18/20) у вези члана 92. Закона о уређењу судова („Службени гласник РС“, број 10/23), па је утврдио да је ревизија неоснована.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку, на коју Врховни суд пази по службеној дужности, а ни друге битне повреде прописане одредбом члана 407. став 1. тачка 3. истог Закона на које тужила неосновано у ревизији указује.

Према утврђеном чињеничном стању, тужила је, као дипломирани ... са VII степеном стручне спреме, засновала радни однос код тужене на одређено време, за обављање послова на радном месту ..., без конкурса, са пуним радним временом, по основу више сукцесивно закључиваних уговора о раду и њихових анекса. Уговором о раду број ../18 од 17.10.2018. године, тужила је засновала радни однос на одређено време код тужене, до преузимања запосленог односно до коначности одлуке о избору кандидата по конкурс за пријем у радни однос на неодређено време, а најкасније до 31.08.2019. године. Потом је са туженом закључила Уговор о раду број ../19 од 30.08.2019. године, којим је засновала код тужене радни однос на одређено време до преузимања запосленог односно до коначности одлуке о избору кандидата по конкурс за пријем у радни однос на неодређено време, почев од 01.09.2019. године најкасније до 31.08.2020. године. На основу Уговора о раду број ../20 од 01.09.2020. године, тужила је код тужене засновала радни однос на одређено време до преузимања запосленог односно до коначности одлуке о избору кандидата по конкурс за пријем у радни однос на неодређено време, почев од 01.09.2020. године а најкасније до 31.08.2021. године. Анексом уговора о раду број ../21 од 31.08.2021. године, измењен је део члана 3. уговора о раду број ../20 од 01.09.2020. године, у погледу периода трајања уговора о раду тако што је исти продужен до истека права на породилско одсуство и одсуство са рада ради неге детета. Решењем тужене број ../21 од 23.04.2021. године, утврђено је да је породилско одсуство тужиле почело 08.04.2021. године и да исто траје три месеца од дана порођаја запослене, као и да одсуство са рада ради неге детета траје до 07.04.2022. године. По протеклу времена на које је тужила засновала радни однос, претходно наведеним актима, тужена је донела решење о престанку радног односа које је предмет побијања у овом поступку, у ком је утврдила да је протекао рок на који је заснован радни однос тужиле те да су се стекли законски услови за престанак радног односа. Против решења о престанку радног односа, тужила је изјавила жалбу Школском одбору који је, решењем број ../22 од 26.04.2022. године, њену жалбу одбио као неосновану и потврдио оспорено решење ../22 од 07.04.2022. године. Тужила је тужбом тражила поништај првостепеног и другостепеног решења тужене тврдећи да је засновала радни однос на неодређено време по сили закона јер је код тужене била у радном односу у континуитету, без прекида 3 године, 5 месеци и 20 дана.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, нижестепени судови су тужбени захтев тужиле одбили применом одредбе члана 1. ст. 1. и 2, члана 152. и члана 155. став 10. Закона о основама система образовања и васпитања („Службени гласник РС“, бр. 88/2017... 129/2021), налазећи да тај Закон, у одредби члана 155. став 10. искључује сваку могућност прерастања радног односа из одређено у неодређено време и да таквом својом садржином спречава примену општег прописа из члана 37.

став 4. Закона о раду, па из тих разлога није основан ни захтев тужиле за враћање на рад на основу одредбе члана 191. Закона о раду.

По оцени Врховног суда, нижестепени судови су правилно применили материјално право.

Одредбом члана 155. став 10. Закона о основама система образовања и васпитања прописано је да се радни однос на одређено време у установи заснива на основу конкурса спроведеног на начин прописан за заснивање радног односа на неодређено време (став 1). Установа може да прими у радни однос на одређено време лице: 1) ради замене одсутног запосленог преко 60 дана; 2) ради обављања послова педагошког асистента односно андрагошког асистента (став 2). Изузетно, установа без конкурса може да прими у радни однос на одређено време лице: 1) ради замене одсутног запосленог до 60 дана; 2) до избора кандидата – када се на конкурс за пријем у радни однос на неодређено време не пријави ниједан кандидат или ниједан од пријављених кандидата не испуњава услове, а најкасније до 31. августа текуће школске године; 3) до преузимања запосленог односно до коначности одлуке о избору кандидата по конкурс за пријем у радни однос а најкасније до 31. августа текуће школске године; 4) ради извођења верске наставе. Радни однос на одређено време не може да прерасте у радни однос на неодређено време (став 10).

У конкретном случају, тужилца је код тужене засновала радни однос на одређено време по више закључених уговора о раду и њихових анекса и радила у континуитету, без прекида 3 године, 5 месеци и 20 дана, а радни однос јој је престао решењем директора тужене 07.04.2022. године, због истека времена на које је заснован. Имајући у виду да радни однос на одређено време не може да прерасте у радни однос на неодређено време на основу одредбе члана 155. став 10. Закона о основама система образовања и васпитања, следи да тужилца неосновано побија правилност и законитост предметних одлука тужене, а ревизијом неосновано указује на погрешну примену материјалног права.

Правилна је и одлука о трошковима парничног поступка јер је донета правилном применом одредбе члана 153. став 1. и члана 154. Закона о парничном поступку.

Из изложених разлога, Врховни суд је одлуку као у изреци донео применом одредбе члана 414. став 1. Закона о парничном поступку.

**Председник већа – судија
Гордана Комненић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић